

Variatie in fosfaatefficiëntie is in de bodem het grootst

Bemesten naar potentie

Mestverwerking is een goedkope variant om het bedrijf uit breiden, maar daagt veehouders niet uit om efficiënter om te gaan met fosfaat. De KringloopWijzer maakt juist inzichtelijk waar nog winst is te halen, zo bleek tijdens de BLGG Expertdag in Wageningen.

tekst **Jaap van der Knaap**

De variatie in fosfaatefficiëntie tussen Nederlandse melkveebedrijven is fors. Zo ligt de fosfaatefficiëntie bij het omzetten van voer naar melk gemiddeld tussen de 24 en 38, terwijl de fosfaatefficiëntie van mest naar voer in de bodem varieert van 63 tot zelfs 140 procent.

'Vooral in de bodem valt nog veel winst te halen', zo stelde Gerard Abbink, productmanager van BLGG AgroXpertus. Abbink was een van de sprekers van de BLGG Expertdag in Wageningen, die in het teken stond van mineralenmanagement. Het bleek een unieke dag, omdat diezelfde middag het kabinet vóór de Melkveewet stemde, een wet waarin het fosfaatoverschot centraal staat.

Efficiënt omgaan met fosfaat was daarom het advies van Abbink. 'Bedrijven met de hoogste PAL-waarde in de bodem hebben de hoogste gewasproductie voor zowel mais als gras', zo meldde Abbink en hij staaft zijn uitspraak met cijfers. 'Vroeger adviseerden we om percelen met de laagste fosfaatwaarden het meest te bemesten, maar we zien nu in dat je juist beter de percelen waar je de hoogste productie vanaf haalt, het zwaarst kunt bemesten. Bemest naar potentie, anders pleeg je roofofbouw op je grond.'

Om fosfaat in de bodem het beste te benutten moet wel

Gerard Abbink:

'Vooral in de bodem is nog veel winst in efficiëntie te behalen'

de bodemgezondheid in orde zijn, zo waarschuwde Abbink. 'Vijftig tot zestig procent van de maispercelen heeft een pH die lager is dan 5. Mais houdt niet van zure grond omdat deze daar de fosfaat niet goed uit kan opnemen. Zorg daarom dat je de pH van je bodem weet en bekalk het land als het nodig is.'

Opbrengsten meten

Bas Bassa, medewerker van adviesbureau Dirksen Management Support (DMS), viel Abbink bij. 'Uit de bedrijfsboekhoudingen zagen we dat dit jaar veehouders die de

Wiebren van Stralen:

'Vergunningaanvraag voor 1000 koeien is vragen om reacties uit de samenleving'

kunstmestgift bij de eerste snede over twee giften verdeelden, de hoogste ruweiwitwaarden in gras behaalden.' In een sneltreinvaart liep Bassa door de resultaten van melkveehouders die samen met DMS de KringloopWijzer hadden ingevuld en hij pleitte voor betere inzichten in opbrengsten. 'Ga je opbrengsten wegen. Zorg dat je weet welke percelen het meest opbrengen zodat je die percelen ook naar behoefte kunt bemesten.' Wiebren van Stralen, beleidsadviseur van LTO Nederland, nam de totstandkoming van de kersverse Melkveewet on-

der de loep. 'In 2008 voorspelde we dat er in 2020 ongeveer 20 procent meer melk zou worden geproduceerd in Nederland via tien procent meer koeien en een tien procent hogere productie. Maar in 2014 zaten we al op 6 procent meer koeien. We groeien dus wel erg hard.'

Dat de sector recent zo negatief in het nieuws was rondom groei van de melk- en mestproductie vanaf 2015, is volgens Van Stralen het gevolg van een aantal onbezonnen acties. 'Onverlaten hebben, zonder dat ze echt een doordacht plan hadden, vergunningen aangevraagd voor stallen met duizend koeien. Dat is vragen om reacties uit de samenleving. Uiteindelijk zijn er maar één of twee van deze plannen echt gerealiseerd, maar het heeft wel voor een negatief beeld gezorgd.'

Afkopen overschot

Volgens Van Stralen kampt momenteel zeker 60 procent van de melkveehouders met een fosfaatoverschot. 'Ten opzichte van referentiejaar 2013 heeft het gemiddelde Nederlandse bedrijf een fosfaatoverschot van 10 kilogram per hectare. Alleen in de provincies Friesland en Noord- en Zuid-Holland is er geen fosfaatoverschot.'

Van Stralen wees erop dat mestverwerking een goedkope variant is om het bedrijf uit te breiden. 'Je koopt je overschot eenvoudig af, maar het daagt niet uit om na te denken over hoe je beter om kunt gaan met mineralen. Ik verwacht dat de kosten van mestverwerking volgend jaar drie, vier keer zo hoog worden. Dat zal meer stimuleren om te gaan werken aan een betere fosfaatefficiëntie.'